

राज्यातील कृषी विद्यापीठांमधील रोजंदार
मजूर, कुशल व अर्धकुशल कर्मचाऱ्यांना
सेवेत कायम / नियमित करण्याबाबत-

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक:-संकीर्ण १४१५/प्र.क्र.१२/६-अ

मंत्रालय विस्तार, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक: २४ जुलै, २०१५.

प्रस्तावना —

चारही कृषि विद्यापीठांकरीता शासनाने अधिग्रहीत केलेल्या एकूण १५३५९.१० हेक्टर जमिनीपैकी सर्वसाधारणपणे ३/४ जमीन संशोधन, बी बीयाणे निर्मिती, उच्च शिक्षण, निम्न शिक्षण व विस्तार कार्याकरीता उपयोगात आणली जाते. यामध्ये केंद्र शासनाकडून भारतीय कृषी अनुसंधान परिषद अर्थसहाय्यीत अखिल भारतीय पुरस्कृत समन्वित संशोधन प्रकल्प (AICRP) समावेश होतो. या सर्व प्रकल्पांमध्ये प्रक्षेत्रावरील कामांकरीता मजुरांची मोठ्या प्रमाणावर आवश्यकता असते. कृषी विद्यापीठांच्या कार्यक्षेत्रातील संशोधन, उच्च शिक्षण, निम्नशिक्षण व विस्तार कार्यासाठी उपयोगात आणल्या जाणाऱ्या जमिनीचे क्षेत्र विचारात घेऊन निकषाप्रमाणे आवश्यक असणाऱ्या मजुरांची संख्या निश्चित करण्यात येत होती. त्या तुलनेत कृषी विद्यापीठांमध्ये कायम मजुरांची संख्या अत्यंत कमी असल्यामुळे ही सर्व कामे रोजंदारीवर मजूर लावून करून घेण्यात येत होती. या रोजंदार मजुरांना कामावर घेताना स्थानिक मजुरांमधून ज्येष्ठतेनुसार काम करण्याचा असलेला अनुभव विचारात घेऊन त्यांना प्रक्षेत्रावर कामावर घेण्यात येत होते.

या रोजंदारी मजुरांमध्ये काही कर्मचारी १०वी, १२वी, पदवीधर, वाहन चालविण्याचा परवानाधारक, कृषी पदविकाधारक, तांत्रिक प्रशिक्षण प्रमाणपत्रधारक अशी शैक्षणिक अर्हता धारण करीत होते. अश्या रोजंदारीवर काम करणाऱ्या मजुरांना त्यांच्या शैक्षणिक अर्हतेनुसार कुशल व अर्धकुशल अशी वर्गवारी ठरवून कामे नेमून देण्यात आली होती.

राज्यातील जिल्हा परिषदांमधील आरोग्य, शिक्षण, पशुसंवर्धन, बाल कल्याण, सामान्य प्रशासन व वित्त विभागास रोजंदारी कार्यव्ययी आस्थापनेवर कार्यरत असलेल्या कर्मचाऱ्यांना न्या. कालेलकर करारानुसार कायम फायदे देण्यासाठी सलग सेवेची पांच वर्षे पूर्ण केल्यानंतर रुपांतरीत नियमित आस्थापनेवर घेण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. याच धर्तीवर वन विभागातही ५ वर्षापेक्षा जास्त सेवा झालेल्या रोजंदारीवरील वन मजुरांसाठी अधिसंख्य पदे निर्माण करून त्यांना सेवेत कायम करण्यात आले आहे. याच धर्तीवर राज्यातील कृषी विद्यापीठांतर्गत रोजंदारी मजूर, कुशल, अकुशल कामगार यांच्याकडूनही सेवेत कायम करण्याची मागणी करण्यात येत होती.

शासन निर्णय

उपरोक्त पार्श्वभूमीवर, राज्यातील कृषी विद्यापीठांमधील रोजंदारी मजूर, कुशल व अर्धकुशल कर्मचाऱ्यांना सेवेत कायम/नियमित करण्याबाबत दिनांक १९ मार्च, २०१५ रोजीच्या बैठकीत झालेल्या मा. मंत्रिमंडळाच्या निर्णयानुसार, शासन आता खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे.

अ) वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी, डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला आणि डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषी विद्यापीठ, दापोली अंतर्गत खालील विवरणपत्रात नमूद केल्याप्रमाणे एकूण ५९७ अधिसंख्य पदे निर्माण करून, रोजंदारीवर कार्यरत असलेल्या एकूण ११५९ रोजंदारी मजूर, कुशल/अर्धकुशल कर्मचारी यांना सेवेत कायम करण्यात येत आहे. तथापि, अधिसंख्य पदांवरील कर्मचारी सेवानिवृत्त अथवा अन्य मार्गाने पद रिक्त झाल्यास ते पद आपोआप रद्द होते. अशा पद्धतीने पदे रिक्त होत राहिल्याने दरवर्षी खर्चाची रक्कम कमी होत जाणार आहे. त्यामुळे रुपये ६.४० कोटी अथवा प्रत्यक्ष खर्च यापैकी जी रक्कम कमी असेल तितक्या खर्चास त्या-त्या वर्षाकरिता मंजुरी देण्यात येईल.

अ.क्र.	कृषी विद्यापीठाचे नांव		कुशल/अर्धकुशल कर्मचारी	रोजंदारी मजूर
१	वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी	सामावून घ्यावयाच्या कर्मचाऱ्यांची संख्या	२६७	२८३
		रिक्त पदे	३४	१७५
		अधिसंख्य पदे	२३३	१०८
२	डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला	सामावून घ्यावयाच्या कर्मचाऱ्यांची संख्या	३१	२५३
		रिक्त पदे	२१	६१४
		अधिसंख्य पदे	१०	--
३	डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषी विद्यापीठ, दापोली, जि. रत्नागिरी	सामावून घ्यावयाच्या कर्मचाऱ्यांची संख्या	--	३२५
		रिक्त पदे	--	७९
		अधिसंख्य पदे	---	२४६

ब) ज्या रोजंदारी मजूर तसेच कुशल/अर्धकुशल कर्मचाऱ्यांसाठी अधिसंख्य पदे निर्माण करण्यास मान्यता दिलेली आहे, त्या पदांवरील व्यक्ती सेवानिवृत्त झाल्यावर ते पद आपोआप व्यपगत होईल.

क) रोजंदारी मजुरांसाठी तसेच कुशल/अर्धकुशल कर्मचाऱ्यांना सेवेत कायम करण्यासाठी वयाची/अनुभवाची अट शिथील करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

ड) या शासन निर्णयान्वये सेवेत नियमित करण्यात आल्यानंतर या रोजंदारी मजूर व कुशल, अर्धकुशल कर्मचाऱ्यांना शासन निर्णय, वित्त विभाग दिनांक ३१/१०/२००५ अन्वये नवीन परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना लागू राहिल.

इ) या निर्णयाद्वारे नियमित करण्यात येत असलेल्या कृषि विद्यापीठांतर्गत रोजंदारी मजूर, कुशल व अर्धकुशल कर्मचाऱ्यांची संवर्ग/पदनामनिहाय, वेतनश्रेणीसह यादी कृषि विद्यापीठाने अंतीम करावी. कृषि विद्यापीठांनी अंतीम केलेली यादी स्वतंत्ररित्या शासनास सादर करावी. सदरची यादी स्वतंत्र शासन निर्णयान्वये निर्गमित करण्यात येईल. सदर यादी व्यतिरिक्त इतर कोणत्याही कर्मचाऱ्यांना नियुक्ती दिली जाणार नाही याची जबाबदारी संबंधित विद्यापीठाची राहिल.

ई) रोजंदार मजुरांना कायम करण्याच्या अडचणींवर कायमस्वरूपी तोडगा काढण्यासाठी यापुढे मजुरांच्या रिक्त पदांवर पांच वर्षे कामावर असलेल्या प्रतिक्षाधीन हंगामी मजुरांना रिक्त पदांच्या उपलब्धतेप्रमाणे वयाची अट शिथील करून कामावर ज्येष्ठतेप्रमाणे सामावून घेण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. त्याचप्रमाणे यापुढे कोणताही हंगामी मजूर कामावर न लावता कंत्राटदारामार्फत (outsourcing) हंगामी कामे करण्यात यावीत. या प्रकरणी समक्रमांक दिनांक ३१/०३/२०१५च्या पत्रान्वये कळविल्यानुसार यापुढे हंगामी मजुरांना रिक्त पदांवर घेण्यासाठी प्रतिक्षाधीन हंगामी मजुरांचा नियुक्तीचा दिनांक, ५ वर्षे पूर्ण झाल्याचा दिनांक, सेवानिवृत्तीचा दिनांक व ज्येष्ठतेनुसार संबंधित कृषि विद्यापीठाने अंतिम केलेली यादी स्वतंत्र शासन निर्णयान्वये निर्गमित करण्यात येईल. त्याबाबतचा तपशील सर्व विद्यापीठांनी त्वरित शासनास पाठवावा.

उ) भविष्यात राज्यातील कृषि विद्यापीठांतर्गत रोजंदारी मजुरांची नियुक्ती केल्याचे प्रकरण उद्भवल्यास त्याबाबतची जबाबदारी नियुक्ती प्राधिकार्यावर निश्चित करण्यात येईल.

ऊ) वरील मजूर व कर्मचाऱ्यांच्या सेवा नियमित करणे ही खर्चाची नवीन बाब ठरत असल्याने विधिमंडळाच्या निदर्शनास आणून त्यासाठी आवश्यक असणारा निधी अर्थसंकल्पीत झाल्यानंतर प्रत्यक्ष वेतनश्रेणीचा लाभ देय होईल.

ए) सदर निर्णय, हा शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून अंमलात येईल.

हा शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभागाच्या अनौ.सं.क्र.५६१/का-१२, दिनांक ३१/०३/२०१५ तसेच वित्त विभाग अनौ.सं.क्र.२६५/सेवा-७, दिनांक ३०/०६/२०१५ आणि अनौ.सं.क्र. १८४/व्यय-१, दिनांक १६/०७/२०१५ अन्वये प्राप्त झालेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१५०७२७१५१३३८४२०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(क.य. वंजारे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत-

- १) महासंचालक, महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, सर्व्हे नं.१३२/ब, भांबुर्डा, भोसलेनगर, पुणे-७
- २) कुलगुरु/कुलसचिव, महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी, जि. अहमदनगर
- ३) कुलगुरु/कुलसचिव, डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषी विद्यापीठ, दापोली, जि. रत्नागिरी,
- ४) कुलगुरु/कुलसचिव, डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला, जि. अकोला
- ५) कुलगुरु/कुलसचिव, वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी, जि. परभणी
- ६) मा. मंत्री (कृषी) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ७) मा. राज्यमंत्री (कृषी) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ८) महालेखापाल-१/२, महाराष्ट्र राज्य, (लेखा परिक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर
- ९) अपर मुख्य सचिव (सेवा), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०) अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ११) कार्यासन सेवा-७ व व्यय-१, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १२) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
- १३) कक्ष अधिकारी कार्यासन २-अ/७-अ/८-अ, कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १४) निवडनस्ती (कार्यासन ६-अ)